

نام درس: ذخیره و بازیابی اطلاعات

پیش نیاز: نمایه سازی و چکیده نویسی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱/۵ واحد نظری، ۰/۵ عملی

هدف کلی درس: آشنایی با اهمیت نظام ها و پایگاهها در سازماندهی، مدیریت، بازیابی اطلاعات و طراحی، و شناخت و ویژگی های پایگاه های ذخیره اطلاعات می باشد

هدف های ویژه:

دانشجو در پایان نیم سال بتواند:

۱. مفهوم نظام و پایگاه داده، پایگاه های اطلاعاتی در سازماندهی، ذخیره و بازیابی اطلاعات و ویژگی های هر کدام از آنها را معرفی کند.
۲. چگونگی معماری نظام پایگاه داده را نشان دهد.
۳. اجزاء تشکیل دهنده پایگاه داده، موتور داده، دیکشنری داده را بیان کند.
۴. انواع مدل های پایگاه های اطلاعاتی را نشان دهد.
۵. زبان های مختلف برنامه نویسی در پایگاه داده و کاربرد SQL را معرفی کند.

رئوس مطالب (۲۶ ساعت نظری + ۱۷ ساعت عملی)

مفهوم نظام و پایگاه داده ها، اهمیت نظام ها و پایگاه داده ها، ذخیره و بازیابی اطلاعات، ویژگی های پایگاه داده، معماری پایگاه داده ها، اجزای تشکیل دهنده پایگاه داده ها، موتور داده، دیکشنری داده، انواع مدل های پایگاه داده سلسله مراتبی، رابطه ای، شبکه ای، شی گرا، عوامل موثر در طراحی نظام ها، کنترل کیفی داده ها، Query، جامعیت، مانعیت، دقت، ربط، بازیابی صوتی، بازیابی صوت، ربانشناسی و بازیابی، بازیابی بویایی، مصورسازی

روش تدریس: به صورت تئوری و کار عملی در کارگاه رایانه

شیوه ارزیابی: کنفرانس کلاسی، آزمون میان ترم، آزمون نهایی

رئوس مطالب و نوع آموزش به تفکیک جلسات درسی

جلسه	رئوس مطالب	نوع آموزش	مدرس	ملاحظات
۱	مفهوم نظام و پایگاه داده، اهمیت نظام‌ها و پایگاه داده در سازماندهی	؟	دکتر زارع	
۲	مفاهیم ذخیره و بازیابی اطلاعات	؟	دکتر زارع	
۳	ویژگی‌های پایگاه داده، معماری نظام پایگاه داده، مدل سه سطحی ANSI، اجزای تشکیل دهنده پایگاه داده، Information approaches	تئوری	دکتر عبدخدا	
۴	انواع مدل‌های پایگاه داده، مدل سلسله مراتبی، مدل رابطه‌ای، مدل شبکه‌ای، عوامل موثر در طراحی پایگاه	تئوری - عملی	دکتر عبدخدا	
۵	ژورنال کلاب گروه اول دانشجویان	-	دکتر زارع - دکتر عبدخدا	
۶	ارزیابی پایگاه‌های اطلاعاتی	؟	دکتر زارع	
۷	کنترل کیفی ورود اطلاعات، جستجوگر داده‌ها و جستجوگر پیشرفته Query	؟	دکتر زارع	
۸	زبان‌های برنامه نویسی پایگاه داده - کاربرد SQL در پایگاه داده - مدل ER پایگاه داده	تئوری - عملی	دکتر عبدخدا	
۹	موتور داده، دیکشنری داده	تئوری	دکتر عبدخدا	

۱۰	امتحان میان ترم	-	دکتر زارع - دکتر عبدخدا
۱۱	ژورنال کلاب گروه دوم دانشجویان		دکتر زارع - دکتر عبدخدا
۱۲	مدل‌های بازیابی اطلاعات، مدل‌های کلاسیک و مدل‌های نوین	؟	دکتر زارع
۱۳	مفاهیم ربط در بازیابی اطلاعات، جامعیت و مانعیت، مدل‌های ربط در بازیابی اطلاعات	؟	دکتر زارع
۱۴	استانداردهای ذخیره و بازیابی اطلاعات، Information surrogate	تئوری - عملی	دکتر عبدخدا
۱۵	آشنایی با استانداردهای طراحی وبسایت، ارزیابی وبسایت‌ها	تئوری - عملی	دکتر عبدخدا
۱۶	ژورنال کلاب گروه سوم دانشجویان	-	دکتر زارع - دکتر عبدخدا
۱۷	آزمون پایانی	ارزشیابی پایانی، عملی و ارائه کلاسی	دکتر زارع - دکتر عبدخدا

منابع درسی:

1. Christopher D. Manning Prabhakar Raghavan Hinrich Schütze .(2009). An introduction to Information retrieval, Cambridge University Press Cambridge, England, online version
2. James Mayfield Anupam Joshi R. Scott Cost Clay Fink (2010).Information Retrieval and the Semantic Web, available online
3. Mayfield, J. 'Ontologies and text retrieval.' Knowledge Engineering Review 17(1):71-75. 2002.

4. Mirando L. Concepts of Information Retrieval

5. Wikipedia The free encyclopedia

6. Ding, L., Tim Finin, Anupam Joshi, Rong Pan, R. Scott Cost, Joel Sachs, Vishal Doshi, Pavan Reddivari, and Yun Peng, (2004) Swoogle: A Search and Metadata Engine for the Semantic Web, Thirteenth ACM Conference on Information and Knowledge Management (CIKM'04), Washington DC, November 2004.

۷. ذخیره و بازیابی اطلاعات. قابل دسترسی در [/http://www.aiapir.com/f](http://www.aiapir.com/f)

۸. دینانی محمد حسین. مفاهیم و روشهای ذخیره و بازیابی اطلاعات در نظام های رایانه ای کتابخانه های ایران

۹. لنکستر، ف ویلفرد. نظامهای بازیابی اطلاعات، ویژگی ها، آزمون و ارزیابی،

۱۰. اینگورسن، پیتر، تعامل بازیابی اطلاعات

۱۱. جمالی مهمویی، حمیدرضا. ذخیره و بازیابی اطلاعات. دسترسی آنلاین edition

Information management for health care professions. Merida L. Jons. Latest edition

۱۲. عبدخدا، محمد هیوا. "راهبردهای افزایش ترافیک وب سایت های کتابخانه ای". ماهنامه تخصصی کتاب ماه

کلیات ۱۳۸۹، شماره ۱۵۰.